BTVN – KIẾN THỨC VỀ VĂN NGHỊ LUẬN

MÔN: NGỮ VĂN 12

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

MỤC TIÊU

- ✓ *Làm quen với các dạng câu hỏi trong đề thi*
- ✓ *Ôn tập lại kiến thức về văn nghị luận*

ID: (756249) ***Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:***

Đầu tiên, đó chính là sự thiếu ý thức nghiêm trọng và thờ ơ của người dân. Nhiều người cho rằng những việc mình làm là quá nhỏ bé, không đủ để làm hại môi trường. Một số người lại cho rằng việc bảo vệ môi trường là trách nhiệm của nhà nước, của các cấp chính quyền...trong khi số khác lại nghĩ rằng việc môi trường đã bị ô nhiễm thì có làm gì cũng "chẳng ăn thua", và ô nhiễm môi trường cũng không ảnh hưởng đến mình nhiều. Và chính những suy nghĩ này sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến việc giáo dục cũng như tư duy bảo vệ môi trường của các thế hệ trẻ về sau.

Thật vậy, người lớn không làm gương để giáo dục trẻ em, mà minh chứng cụ thể đầu tiên là hành động vứt rác bừa bãi ra môi trường thay vì vứt đúng nơi quy định. Theo quan sát, tại các trường học, chúng tôi nhiều lần chứng kiến phụ huynh đưa con đi học đến cổng trường dừng lại ăn sáng và sau khi ăn xong, thay vì bỏ hộp xôi, hộp bánh, túi nylon vào thùng rác thì họ lại vứt ngay tại chỗ. Mặc dù, các trường học có treo rất nhiều tấm biển, khẩu hiệu cấm xả rác bừa bãi nhưng phụ huynh vẫn thản nhiên xả rác nơi công cộng thì rất khó hình thành ý thức tốt cho thế hệ trẻ.

Nói cách khác, thực trạng ô nhiễm môi trường nước tại Việt Nam có sự đóng góp rất lớn từ chính ý thức kém của một bộ phận người dân. Tình trạng này thậm chí còn tồi tệ hơn ở các bãi biển tự nhiên. Theo thống kê mới nhất của Bộ Tài nguyên và Môi trường, tại Việt Nam rác thải nhựa chiếm 7% tổng lượng chất thải rắn thải ra, tương đương gần 2.500 tấn/ngày. Bạn có biết rằng Việt Nam đang đứng thứ 4 trên thế giới về lượng chất thải nhựa xả ra đại dương hàng năm lên đến 0,28 - 0,73 triệu tấn rác thải nhựa (chiếm 6% toàn thế giới), chỉ đứng sau Trung Quốc, Indonesia và Philippines.

(Nguồn internet)

Câu 1: (ID: 756250) Phương thức biểu đạt chính của văn bản trên là gì?

A. Tự sự **B.** Miêu tả **C.** Nghị luận **D.** Thuyết minh

Câu 2: (ID: 756251) Nghĩa của từ "môi trường" là:

A. Tập hợp tất cả các yếu tố tự nhiên và nhân tạo bao quanh con người, ảnh hưởng tới con người và tác động đến các hoạt động sống của con người

B. Nơi sinh sống của con người

C. Nơi sinh sống của các loài vật.

D. Nơi sinh sống của con người và muôn loài.

Câu 3: (ID: 756252) Trong câu "Đầu tiên, đó chính là sự thiếu ý thức nghiêm trọng và thờ ơ của người dân", trạng ngữ "đầu tiên" được dùng với chức năng gì?

A. Chỉ thời gian **B.** Chỉ nguyên nhân **C.** Chỉ mục đích **D.** Chỉ địa điểm

Câu 4: (ID: 756253) Từ nào trong dãy từ sau được mượn từ ngôn nữ châu Âu?

A. khẩu hiệu **B.** nylon **C.** tấm biển **D.** đại dương

Câu 5: (ID: 756254) Cụm từ "vứt ngay tại chỗ" là cụm từ gì?

A. Cụm danh từ **B.** Cụm động từ **C.** Cụm tính từ **D.** Cụm chủ vị

ID: (756255) ***Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:***

(1) Năm 2009, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hoá của Liên hợp quốc (UNESCO) đã chính thức lấy ngày 22 tháng 4 hằng năm làm Ngày Trái Đất. Từ mốc thời gian ấy, Ngày Trái Đất được coi là một sự kiện thường niên của các quốc gia trên thế giới, hướng tới mục tiêu bảo vệ môi trường, bảo vệ hành tinh xanh. Điều gì đang diễn ra với môi trường sống trên Trái Đất và vì sao vấn đề bảo vệ môi trường lại trở nên cấp thiết đến thế?

(2) Cần nhìn thẳng vào một sự thực: môi trường trên Trái Đất đang bị huỷ hoại và xuống cấp nghiêm trọng. Những nghiên cứu và cảnh báo về môi trường hiện nay tập trung vào các vấn đề: biến đổi khí hậu; hiệu ứng nhà kính; tình trạng ô nhiễm không khí; rác thải nhựa; sự cạn kiệt các tài nguyên thiên nhiên; sự suy giảm tính đa dạng sinh học;... Nói riêng về sự suy giảm tính đa dạng sinh học, theo báo cáo của Liên đoàn Bảo tồn thế giới (IUCN), kể từ năm 1500, đã có 953 loài động vật, thực vật biến mất trên Trái Đất. Trung bình mỗi năm hành tinh của chúng ta chứng kiến từ 1 đến 5 loài tuyệt chủng. Không chỉ thế, theo ước tính của các nhà khoa học, tốc độ biến mất của các loài có thể diễn ra nhanh hơn, gấp 1 000 lần, thậm chí gấp 10 000 lân so với tốc độ bình thường. Nhìn chung, tất cả các vấn đề này đều có quan hệ với nhau và đều liên quan (tuỳ mức độ) tới những hoạt động của con người như: phát triển sản xuất công nghiệp và nông nghiệp thiếu bền vững; khai thác và sử dụng tài nguyên lãng phí; đánh bắt bừa bãi thuỷ hải sản và động vật hoang dã; xả khí thải, xả rác vô độ:;...

(3) Trái Đất là "mẹ" của muôn loài. Phải nói rằng chúng ta đang làm "mẹ" đau đớn, đồng thời đẩy những "người anh em" của mình tới tình trạng diệt vong. Một khi những "người anh em" trong tự nhiên đã ra đi, loài người liệu còn được bao nhiêu cơ hội sống sót? Mỗi chúng ta có thể và cần phải làm gì để bảo vệ môi trường sống của muôn loài và cũng là của chính mình?

(Theo Trần Dương (tổng hợp), báo điện tử Đất Việt - Diễn đàn của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kĩ thuật Việt Nam, tháng 10/2020)

Câu 6: (ID: 756256) Vấn đề chính của đoạn (1) đã được tác giả nêu lên theo cách nào?

A. Nêu bằng cách dẫn một ý kiến, nhận định tiêu biểu

B. Nêu bằng cách đặt câu hỏi gợi mở

C. Nêu bằng cách đưa ra những thông tin cụ thể về ngày tháng

D. Nêu trực tiếp trong câu đầu tiên, có dẫn tên một tổ chức quốc tế lớn

Câu 7: (ID: 756257) Các số liệu được nêu trong đoạn (2) của văn bản cho biết điều gì?

A. Số lượng các loài sinh vật bị tuyệt chủng và tốc độ biến mất của chúng

B. Sự cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên trên Trái Đất

C. Sự xuống cấp của môi trường sống trên Trái Đất

D. Tốc độ biến mất ngày càng nhanh của các loài động vật hoang dã

Câu 8: (ID: 756258) Câu "Cần nhìn thẳng vào một sự thực: môi trường trên Trái Đất đang bị huỷ hoại và xuống cấp nghiêm trọng" được dùng để:

A. Nêu bằng chứng về sự tổn thương của Trái Đất

B. Nêu cảm xúc của người viết về vấn đề cần bàn luận

C. Nêu lí do cần có Ngày Trái Đất

D. Nêu ý kiến về vấn đề cần bàn luận trong đoạn văn

Câu 9: (ID: 756259) Biện pháp tu từ nào được sử dụng trong câu sau: "Phải nói rằng chúng ta đang làm "mẹ" đau đớn, đồng thời đẩy những "người anh em" của mình tới tình trạng diệt vong"?

A. Ẩn dụ **B.** Điệp ngữ **C.** Hoán dụ **D.** So sánh

Câu 10: (ID: 756260) Các dấu ngoặc kép trong đoạn văn 3 dùng để làm gì?

A. Đánh dấu từ ngữ đoạn dẫn trực tiếp

B. Đánh dấu lời đối thoại

C. Đánh dấu tên tác phẩm, tờ báo….

D. Đánh dấu từ ngữ được hiểu theo nghĩa đặc biệt

ID: (757755) Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

"KHOẢNG TRỜI VÀ HỐ BOM"

(Hòa Bình)

Lâm Thị Mỹ Dạ làm bài thơ Khoảng trời hố bom tại Trường Sơn vào tháng 10 năm 1972, một trong những thời điểm ác liệt nhất của cuộc chiến tranh chống Mỹ Trên dây Trường Sơn, ngày nào cũng có sự hy sinh của bộ đội, thanh niên xung phong. Sự hy sinh của họ đã trở thành những biểu tượng tuyệt đẹp trong văn học Bài thơ như câu chuyện kể về sự hi sinh dũng cảm của một cô gái mở đường "Chuyện kể rằng em cô gái mở đường/ Để cứu con đường đêm ấy khỏi bị thương Cho đoàn xe kịp giờ ra trận/ Em đã lấy tình yêu Tổ quốc của mình thắp lên ngọn lửa/ Đánh lạc hướng thù hứng lấy luồng bom". Chất tự sự khá đậm rõ: khi đơn vị hành quân qua con đường mòn, những chiến sĩ ra trận chỉ còn thấy hố bom và huyền tích về người con gái hi sinh. Giọng thơ không còn cứng cỏi, vang vang như trước nữa mà nó đã lắng xuống, trầm vọng như tiếng thở dài đầy thương cảm: "Em nằm dưới đất sâu". Không thương cảm sao được khi biết rằng cô gái "nằm dưới đất sâu" giữa những hố bom nham nhở đang còn trẻ lắm; đấy là một trinh nữ anh hùng, một biểu tượng bất tử của tinh thần yêu nước Việt Nam: "Giặc đến nhà đàn bà cũng đánh".

Sự hy sinh của cô gái chính là thông điệp mà tác giả gửi gắm vào bài thơ bằng những so sánh và hình ảnh đẹp trong thi phẩm. "Em..." trở thành "khoảng trời đã nằm yên trong đất". Đấy là một khoảng trời được tỏa sáng bởi tâm hồn người con gái nên đêm đêm "Những vì sao ngời chói lung linh". Ta hầu như không còn thấy nữa sự tan hoang, chết chóc nữa, mà vượt lên tất cả, bao trùm tất cả là vẻ đẹp bao la, vĩnh hằng của thiên nhiên đất

nước với sự hóa thân, dâng hiến của em: "Có phải thịt da em mềm mại trắng trong/ Đã hóa thành những vầng mây trắng/ Và ban ngày khoảng trời ngập nắng/ Đi qua khoảng trời em/ Vầng dương thao thức/ Hơi mặt trời hay chính trái tim em trong ngực...". Ở đây có hai khoảng trời soi ngắm nhau; một khoảng trời "thật" trên cao có các vì sao, có mây trắng, có ánh nắng váng dương và một khoảng trời "ảo" - "Khoảng trời hố bom" - nằm trong đất có tâm hồn, thịt da, trái tim của người trình nữ dũng cảm. Hai khoảng trời ấy đều đẹp đẽ, lung linh và vĩnh hằng trong sự liên tưởng đầy tài hoa của tác giả. Sự hy sinh của cô gái mở đường là những dâng hiến lưu lại vĩnh viễn trên mặt đất, non sông này: "Tên con đường là tên em gửi lại/ Cái chết em xanh khoảng trời con gái".

Từ "Khoảng trời hố bom" đến "khoảng trời con gái" là sự thăng hoa bất ngờ của cảm xúc và trí tuệ mà hình như Trời đã "ban" cho Lâm Thị Mỹ Dạ. Cả bài thơ đều hay nhưng nếu được chọn câu hay nhất, tôi sẽ không ngần ngại để xuất câu "Cái chết em anh khoảng trời con gái". Chủ đề tư tưởng và thủ pháp nghệ thuật của bài thơ tập trung trọn vẹn trong câu thơ chỉ 8 âm tiết này.

Tuy nhiên, cái hay đạt độ tinh diệu của bài thơ không nằm ở đấy mà nó lung linh phát sáng bởi những so sánh, biểu tượng đây nghệ thuật sau khúc dạo đầu trên. Những liên tưởng: Đêm đêm tâm hồn em tỏa sáng/Những vì sao ngời chói lung linh, những so sánh: Em nằm dưới đất sâu/Như khoảng trời đã nằm yên trong đất, nối tiếp nhau, bổ sung nhau, tôn vinh nhau làm nên vẻ đẹp và sức sống của bài thơ. Từ không đến có, từ hữu hạn đến vô hạn, từ cụ thể đến trừu tượng là điều tôi cảm nhận được ở hai câu kết: "Gương mặt em bạn bè tôi không biết/ Nên mỗi người có gương mặt em riêng".

Đọc lại "Khoảng trời hố bom" sau hơn 40 năm tác phẩm ra đời, tôi càng thấm thía điều này: Thơ hay phải chứa trong nó những xúc cảm đầy đặn, những tư tưởng thời đại, gắn bó với Tổ quốc, với nhân dân và được biểu hiện bằng những hình ảnh độc đáo mang dấu ấn sáng tạo của tác giả. Cách tân đến đâu, mới lạ về hình thức đến mấy mà rời xa, thoát ly dân tộc thì chắc chắn sớm hay muộn nó sẽ bị lãng quên như một số trường hợp người làm thơ trong mấy chục năm qua.

(cand.com.vn)

Câu 11: (ID: 757760) Phương thức biểu đạt chính của văn bản là gì?

A. Tự sự **B.** Biểu cảm **C.** Nghị luận **D.** Miêu tả

Câu 12: (ID: 757761) Đây là văn bản:

A. Truyện ngắn **B.** Nghị luận văn học

C. Nghị luận xã hội **D.** Thuyết minh giới thiệu một tác phẩm

Câu 13: (ID: 757762) Văn bản bàn về vấn đề nào?

A. Văn bản bàn về bài thơ Khoảng trời và hố bom của Lâm Thị Mỹ Dạ.

B. Văn bản bàn về bài thơ Khoảng trời và hố bom và một số tác phẩm cùng chủ đề của Lâm Thị Mỹ Dạ

C. Văn bản bàn về bài thơ Khoảng trời và hố bom và cảm hứng về chiến tranh

D. Văn bản bàn về bài thơ Khoảng trời và hố bom và tác phẩm cùng cảm hứng của các tác giả khác

Câu 14: (ID: 757763) Vấn đề luận đề đó được nêu lên ở phần nào của bài viết?

A. Nhan đề **B.** Nhan đề và câu cuối bài viết

C. Nhan đề và câu đầu bài viết **D.** Nhan đề và luận điểm 1

Câu 15: (ID: 757764) Văn bản gồm có mấy luận điểm:

A. 1 luận điểm **B.** 2 luận điểm **C.** 3 luận điểm **D.** 4 luận điểm

Câu 16: (ID: 757765) Đọc đoạn văn thứ 2 và cho biết đâu là câu văn mang luận điểm?

A. Hai khoảng trời ấy đều đẹp đẽ, lung linh và vĩnh hằng trong sự liên tưởng đầy tài hoa của tác giả.

B. Đấy là một khoảng trời được tỏa sáng bởi tâm hồn người con gái nên đêm đêm "Những vì sao ngời chói lung linh".

C. Sự hy sinh của cô gái chính là thông điệp mà tác giả gửi gắm vào bài thơ bằng những so sánh và hình ảnh đẹp trong thi phẩm.

D. Ở đây có hai khoảng trời soi ngắm nhau; một khoảng trời "thật" trên cao có các vì sao, có mây trắng, có ánh nắng váng dương và một khoảng trời "ảo" - "Khoảng trời hố bom" - nằm trong đất có tâm hồn, thịt da, trái tim của người trình nữ dũng cảm.

Câu 17: (ID: 757756) "Chất tự sự khá đậm rõ: khi đơn vị hành quân qua con đường mòn, những chiến sĩ ra trận chỉ còn thấy hố bom và huyến tích về người con gái hi sinh" là:

A. Luận điểm **B.** Lí lẽ **C.** Dẫn chứng **D.** Chủ đề

Câu 18: (ID: 757757) Nội dung chính của luận điểm cuối cùng là gì?

A. Bài thơ như câu chuyện kể về sự hi sinh dũng cảm của một cô gái mở đường.

B. Sự hy sinh của cô gái chính là thông điệp...

C. Những so sánh, biểu tượng đầy nghệ thuật.

D. Sức sống của bài thơ.

Câu 19: (ID: 757758) "Tuy nhiên, cái hay đạt độ **tinh diệu** của bài thơ không nằm ở đấy mà nó lung linh phát sáng bởi những so sánh, biểu tượng đây nghệ thuật sau khúc dạo đầu trên" từ in đậm trong câu văn trên được hiểu là:

A. Tuyệt mĩ, đạt đến độ hoàn hảo, tinh khiết **B.** Tinh khiết, trong veo không vẩn đục

C. Khéo, đẹp vô cùng, không gì hơn được **D.** Tinh tế và khéo léo

Câu 20: (ID: 757759) Theo tác giả chủ đề tư tưởng và thủ pháp nghệ thuật của bài thơ tập trung trọn vẹn trong câu thơ:

A. Đêm đêm tâm hồn em tỏa sáng

B. Những vì sao ngời chói lung linh

C. Cái chết em anh khoảng trời con gái

D. Em đã lấy tình yêu Tổ quốc của mình thắp lên ngọn lửa

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

Câu 1 (NB):

Phương pháp: Căn cứ các phương thức biểu đạt đã học: tự sự, miêu tả, … phân tích.

Cách giải:

- Văn bản chủ yếu trình bày và phân tích những vấn đề liên quan đến ô nhiễm môi trường và ý thức bảo vệ môi trường của người dân, đặc biệt là việc giáo dục và ảnh hưởng của hành động của người lớn đến thế hệ trẻ. Các luận điểm đưa ra nhằm thuyết phục người đọc về tầm quan trọng của việc nâng cao ý thức bảo vệ môi trường.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Tự sự: Không đúng vì văn bản không kể lại một câu chuyện hay sự kiện cụ thể mà tập trung vào việc phân tích một vấn đề xã hội.

+ B. Miêu tả: Không phải vì văn bản không mô tả cảnh vật, con người hay sự vật mà chủ yếu là phân tích vấn đề ô nhiễm môi trường.

+ D. Thuyết minh: Không đúng vì thuyết minh chủ yếu cung cấp thông tin và giải thích, nhưng văn bản này có yếu tố phân tích, thuyết phục về hành động của con người.

Đáp án: C

Câu 2 (TH):

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, nghĩa của từ xuất hiện và phân tích

Cách giải:

- Đây là định nghĩa chính xác của "môi trường" trong bối cảnh bài viết, bao gồm tất cả các yếu tố tự nhiên và nhân tạo, có ảnh hưởng trực tiếp đến con người và các hoạt động sống của họ.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ B. Nơi sinh sống của con người: Không chính xác vì môi trường không chỉ là nơi sinh sống mà còn bao gồm các yếu tố ảnh hưởng đến con người.

+ C. Nơi sinh sống của các loài vật: Môi trường không chỉ là nơi sinh sống của loài vật mà còn là yếu tố bao quanh con người và tác động đến các loài vật.

+ D. Nơi sinh sống của con người và muôn loài: Không đúng vì môi trường không chỉ là nơi sinh sống mà còn bao gồm các yếu tố tự nhiên và nhân tạo xung quanh.

Đáp án: A

Câu 3 (TH):

Phương pháp: Căn cứ bài trạng ngữ, phân tích

Cách giải:

- "Đầu tiên" dùng để chỉ thời gian, báo hiệu sự kiện hoặc vấn đề đầu tiên được đề cập trong chuỗi các vấn đề sẽ được nêu ra.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ B. Chỉ nguyên nhân: Không đúng vì "đầu tiên" không chỉ nguyên nhân mà chỉ ra sự kiện đầu tiên trong chuỗi hành động.

+ C. Chỉ mục đích: Không đúng vì "đầu tiên" không phải là để chỉ mục đích mà là để xác định trình tự.

+ D. Chỉ địa điểm: Không đúng vì "đầu tiên" không liên quan đến địa điểm mà chỉ là thời gian.

Đáp án: A

Câu 4 (TH):

Phương pháp: Căn cứ bài từ mượn, phân tích

Cách giải:

- "Nylon" là một từ mượn từ tiếng Anh, bắt nguồn từ ngôn ngữ châu Âu.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Khẩu hiệu: Là từ gốc Hán Việt, không phải từ mượn từ ngôn ngữ châu Âu.

+ C. Tấm biển: Là từ gốc Việt, không phải mượn từ ngôn ngữ châu Âu.

+ D. Đại dương: Là từ gốc Hán Việt, không phải mượn từ ngôn ngữ châu Âu.

Đáp án: B

Câu 5 (TH):

Phương pháp: Căn cứ về cụm từ, phân tích.

Cách giải:

- "Vứt ngay tại chỗ" là cụm động từ, với động từ "vứt" kết hợp với các thành phần bổ sung chỉ cách thức hành động.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Cụm danh từ: Không đúng vì cụm này không chỉ sự vật hay danh từ.

+ C. Cụm tính từ: Không đúng vì cụm này không miêu tả tính chất hay trạng thái của sự vật.

+ D. Cụm chủ vị: Không đúng vì cụm này không có chức năng là chủ ngữ hay vị ngữ của câu.

Đáp án: B

Câu 6 (VD):

Phương pháp: Căn cứ bài dọc hiểu và xác định vấn đề chính của đoạn 1.

Cách giải:

- Trong đoạn văn, tác giả đã nêu cụ thể về việc UNESCO chọn ngày 22 tháng 4 hàng năm là Ngày Trái Đất từ năm 2009. Đây là cách đưa ra thông tin chính thức, giúp tạo ra bối cảnh rõ ràng cho vấn đề môi trường.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Nêu bằng cách dẫn một ý kiến, nhận định tiêu biểu: Không đúng, vì đoạn văn không dẫn một ý kiến hay nhận định nổi bật mà chỉ đưa ra thông tin cụ thể về sự kiện Ngày Trái Đất.

+ B. Nêu bằng cách đặt câu hỏi gợi mở: Mặc dù câu hỏi được đặt trong đoạn văn, nhưng không phải là phương thức chính để nêu vấn đề.

+ D. Nêu trực tiếp trong câu đầu tiên, có dẫn tên một tổ chức quốc tế lớn: Mặc dù tên tổ chức UNESCO được nêu, nhưng thông tin chính về sự kiện Ngày Trái Đất mới là yếu tố quan trọng được tác giả nêu ra.

Đáp án: C

Câu 7 (VD):

Phương pháp:

Căn cứ bài đọc hiểu, phân tích

Cách giải:

- Đoạn văn nêu ra các số liệu về số lượng các loài động vật, thực vật bị tuyệt chủng từ năm 1500 và tốc độ tuyệt chủng hiện tại. Các con số này tập trung vào sự biến mất của các loài sinh vật.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ B. Sự cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên trên Trái Đất: Không đúng vì đoạn văn không đề cập đến sự cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên mà chỉ nói về sự tuyệt chủng của các loài sinh vật.

+ C. Sự xuống cấp của môi trường sống trên Trái Đất: Mặc dù đoạn văn nói về sự xuống cấp môi trường, nhưng thông tin chính ở đây là về các loài sinh vật bị tuyệt chủng.

+ D. Tốc độ biến mất ngày càng nhanh của các loài động vật hoang dã: Tốc độ tuyệt chủng được đề cập là vấn đề chính, nhưng không chỉ nói về động vật hoang dã mà còn về các loài thực vật.

Đáp án: A

Câu 8 (TH):

Phương pháp:

Căn cứ câu được trích dẫn và phân tích.

Cách giải:

- Câu này nhấn mạnh sự thật về tình trạng môi trường đang bị huỷ hoại, là lời nhắc nhở về sự tổn thương nghiêm trọng của Trái Đất.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ B. Nêu cảm xúc của người viết về vấn đề cần bàn luận: Câu này không chỉ bày tỏ cảm xúc mà đưa ra sự thật cụ thể về tình trạng môi trường.

+ C. Nêu lí do cần có Ngày Trái Đất: Câu không nêu lí do cho Ngày Trái Đất mà chỉ đề cập đến sự tàn phá môi trường.

+ D. Nêu ý kiến về vấn đề cần bàn luận trong đoạn văn: Câu này không phải là một ý kiến mà là sự khẳng định về thực trạng môi trường.

Đáp án: A

Câu 9 (TH):

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu và phân tích, xác định nội dung văn bản.

Cách giải:

- "Mẹ" và "người anh em" là những ẩn dụ, không phải là từ ngữ dùng để chỉ con người hay mối quan hệ thực tế, mà là cách diễn đạt hình ảnh của Trái Đất và các loài sinh vật.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ B. Điệp ngữ: Không phải vì không có sự lặp lại từ ngữ trong câu.

+ C. Hoán dụ: Không phải vì hoán dụ là việc thay thế một từ ngữ bằng một từ khác có liên quan chặt chẽ, trong khi "mẹ" và "người anh em" là ẩn dụ, không phải hoán dụ.

+ D. So sánh: Không phải vì câu này không sử dụng từ ngữ chỉ sự so sánh như "như" hoặc "giống như".

Đáp án: A

Câu 10 (VD):

Phương pháp: Căn cứ bài dấu ngoặc kép và phân tích.

Cách giải:

- "Mẹ" và "người anh em" được đặt trong ngoặc kép vì chúng không được hiểu theo nghĩa thông thường mà mang ý nghĩa ẩn dụ, chỉ Trái Đất và các loài sinh vật.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Đánh dấu từ ngữ đoạn dẫn trực tiếp: Không đúng vì đây không phải là lời dẫn trực tiếp.

+ B. Đánh dấu lời đối thoại: Không đúng vì không có đối thoại trong đoạn văn này.

+ C. Đánh dấu tên tác phẩm, tờ báo…: Không đúng vì ngoặc kép không được dùng để đánh dấu tên tác phẩm trong đoạn văn này.

Đáp án: D

Câu 11 (NB):

Phương pháp: Căn cứ các phương thức biểu đạt đã học: tự sự, miêu tả, … phân tích.

Cách giải:

- Văn bản phân tích bài thơ "Khoảng trời hố bom" của Lâm Thị Mỹ Dạ, đưa ra những luận điểm, cảm nhận và đánh giá về tác phẩm, đồng thời bày tỏ quan điểm về giá trị của bài thơ và nghệ thuật trong tác phẩm. Đây là đặc trưng của phương thức nghị luận.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Tự sự: Không đúng, vì văn bản không kể một câu chuyện hay sự kiện cụ thể.

+ B. Biểu cảm: Không chính xác vì văn bản không chỉ đơn thuần là bày tỏ cảm xúc mà có sự phân tích và lập luận.

+ D. Miêu tả: Không đúng vì văn bản không miêu tả cảnh vật hay sự vật mà chủ yếu là phân tích.

Đáp án: C

Câu 12 (NB):

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, phân tích xác định kiểu văn bản

Cách giải:

- Văn bản này phân tích và đánh giá bài thơ "Khoảng trời hố bom", qua đó thể hiện những quan điểm, cảm nhận về giá trị nghệ thuật và tư tưởng trong tác phẩm. Đây là đặc trưng của một bài nghị luận văn học.

Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Truyện ngắn: Không đúng vì văn bản không phải là một câu chuyện mà là bài viết phân tích một tác phẩm văn học.

+ C. Nghị luận xã hội: Không đúng vì văn bản chỉ tập trung vào một tác phẩm văn học chứ không phải vấn đề xã hội.

+ D. Thuyết minh giới thiệu một tác phẩm: Không chính xác vì văn bản không chỉ đơn giản là giới thiệu tác phẩm mà còn phân tích và đánh giá sâu về bài thơ.

Đáp án: B

Câu 13 (NB):

Phương pháp: Căn cứ câu được trích dẫn và phân tích.

Cách giải:

- Văn bản chủ yếu bàn về bài thơ "Khoảng trời hố bom", phân tích các thủ pháp nghệ thuật và chủ đề tư tưởng của tác phẩm.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ B. Văn bản bàn về bài thơ Khoảng trời và hố bom và một số tác phẩm cùng chủ đề của Lâm Thị Mỹ Dạ: Không đúng vì văn bản chỉ tập trung vào bài thơ "Khoảng trời hố bom" chứ không nhắc đến các tác phẩm khác của tác giả.

+ C. Văn bản bàn về bài thơ Khoảng trời và hố bom và cảm hứng về chiến tranh: Không chính xác vì văn bản không chỉ bàn về cảm hứng chiến tranh mà chủ yếu tập trung vào bài thơ.

+ D. Văn bản bàn về bài thơ Khoảng trời và hố bom và tác phẩm cùng cảm hứng của các tác giả khác: Không đúng vì văn bản không đề cập đến các tác giả khác.

Đáp án: A

Câu 14 (NB):

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu và phân tích, xác định nội dung văn bản.

Cách giải:

- Luận đề của bài viết được nêu ngay từ nhan đề "Khoảng trời hố bom" và câu đầu của bài viết, khi tác giả giới thiệu về bài thơ và sự hy sinh của cô gái mở đường.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Nhan đề: Không đủ vì luận đề còn được phát triển thêm trong câu đầu bài viết.

+ B. Nhan đề và câu cuối bài viết: Không đúng vì luận đề không chỉ được nêu ở câu cuối mà còn ở câu đầu.

+ D. Nhan đề và luận điểm 1: Không đúng vì luận đề còn được mở rộng trong phần sau.

Đáp án: C

Câu 15 (NB):

Phương pháp: Căn cứ bài so sánh và phân tích.

Cách giải:

- Văn bản gồm bốn luận điểm chính: giới thiệu bài thơ, phân tích sự hy sinh của cô gái mở đường, miêu tả các hình ảnh nghệ thuật trong thơ, và đánh giá về sức sống và tinh thần bài thơ.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. 1 luận điểm: Không đúng vì văn bản có nhiều luận điểm chứ không chỉ một.

+ B. 2 luận điểm: Không đủ vì văn bản có hơn hai luận điểm.

+ C. 3 luận điểm: Không chính xác vì văn bản có bốn luận điểm.

Đáp án: D

Câu 16 (VD):

Phương pháp: Căn cứ nội dung đoạn 2, kiến thức về văn nghị luận, phân tích.

Cách giải:

- Đây là câu văn thể hiện luận điểm chính của đoạn, nêu lên ý tưởng về thông điệp của tác giả qua sự hy sinh của cô gái và các hình ảnh nghệ thuật trong bài thơ.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Hai khoảng trời ấy đều đẹp đẽ, lung linh và vĩnh hằng trong sự liên tưởng đầy tài hoa của tác giả: Đây là một câu miêu tả chứ không phải luận điểm.

+ B. Đấy là một khoảng trời được tỏa sáng bởi tâm hồn người con gái nên đêm đêm "Những vì sao ngời chói lung linh": Đây chỉ là một câu miêu tả hình ảnh nghệ thuật trong bài thơ.

+ D. Ở đây có hai khoảng trời soi ngắm nhau; một khoảng trời "thật" trên cao có các vì sao, có mây trắng, có ánh nắng vàng dương và một khoảng trời "ảo" - "Khoảng trời hố bom" - nằm trong đất có tâm hồn, thịt da, trái tim của người trình nữ dũng cảm: Đây là câu giải thích hình ảnh trong bài thơ, không phải luận điểm.

Đáp án: C

Câu 17 (VD):

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu và phân tích để xác định

Cách giải:

- Đây là lí lẽ nhằm chứng minh cho luận điểm về sự hy sinh của cô gái mở đường, giải thích rõ về hành động của cô và tác động của nó.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Luận điểm: Không đúng vì đây không phải là luận điểm mà là lí lẽ giải thích cho luận điểm.

+ C. Dẫn chứng: Không phải dẫn chứng cụ thể mà là một lí lẽ giải thích về tác động của hành động.

+ D. Chủ đề: Không đúng vì chủ đề của bài thơ không chỉ tập trung vào một câu cụ thể như vậy.

Đáp án: B

Câu 18 (VD):

Phương pháp: Căn cứ nội dung đoạn cuối và phân tích.

Cách giải:

- Luận điểm cuối cùng nhấn mạnh sự sống mãnh liệt và tinh thần bất diệt của bài thơ qua các hình ảnh nghệ thuật và thông điệp gửi gắm trong tác phẩm.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Bài thơ như câu chuyện kể về sự hi sinh dũng cảm của một cô gái mở đường: Đây là nội dung của luận điểm đầu, không phải luận điểm cuối.

+ B. Sự hy sinh của cô gái chính là thông điệp...: Đây là nội dung của luận điểm giữa, không phải luận điểm cuối.

+ C. Những so sánh, biểu tượng đầy nghệ thuật: Đây là một phần trong luận điểm giữa, không phải luận điểm cuối.

Đáp án: D

Câu 19 (VD):

Phương pháp: Căn cứ câu văn được cho, nghĩa của từ, phân tích

Cách giải:

- Từ "tinh diệu" ở đây diễn tả sự khéo léo, đẹp đẽ và hoàn hảo của bài thơ, đặc biệt là qua các hình ảnh so sánh và biểu tượng.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Tuyệt mĩ, đạt đến độ hoàn hảo, tinh khiết: Không đúng vì "tinh diệu" không nhất thiết phải đạt đến sự hoàn hảo mà là sự khéo léo trong nghệ thuật.

+ B. Tinh khiết, trong veo không vẩn đục: Không đúng, vì "tinh diệu" không mang nghĩa hoàn toàn trong sáng hay vô tì vết.

+ D. Tinh tế và khéo léo: Đây là một lựa chọn gần đúng nhưng không đủ mạnh như đáp án C, vì "tinh diệu" thường gắn với sự đẹp tuyệt vời.

Đáp án: C

Câu 20 (VD):

Phương pháp: Căn cứ bài so sánh và phân tích.

Cách giải:

- Câu thơ này kết tinh được chủ đề tư tưởng về sự hy sinh của cô gái và hình ảnh đẹp đẽ về khoảng trời của em, thể hiện rõ tinh thần yêu nước, dũng cảm và vĩnh hằng.

- Lý giải các đáp án còn lại:

+ A. Đêm đêm tâm hồn em tỏa sáng: Không đúng, vì câu này chỉ miêu tả cảm giác về hình ảnh cô gái, chưa đủ thể hiện toàn bộ chủ đề tư tưởng.

+ B. Những vì sao ngời chói lung linh: Cũng không đúng vì đây chỉ là hình ảnh đẹp trong bài thơ, không phải chủ đề tư tưởng chủ đạo.

+ D. Em đã lấy tình yêu Tổ quốc của mình thắp lên ngọn lửa: Không đúng, đây chỉ là một hành động trong bài thơ, không phải chủ đề tư tưởng tổng thể.

Đáp án: C